

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bluroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Un fenomen îngrijorător.

Foarte rar întâlnim persoane într'adevăr modeste. Azi, copiii își pretind primul loc într'o societate, adușii, care au muncit mai puțin, se laudă cu elocvență sclipitoare și adeseori vedem persoane merituoașe de nimeni nebăgate în seamă. Aproape toată lumea exagerează în prețuirea calităților și faptelor proprii. Dar de multe ori și lipsa acestora produce conduită îngâmfată; acela care n'are cu ce să se laude, se laudă mai mult.

Azi se pretinde considerație specială pentru fapte obligatorii, mediocru executate. Mai cu seamă se abuzează azi cu sentimentul național a cărei lipsă ar trebui să fie semnul anormalității individului. Fiecare om, cu suflet neperversit simte în el iubirea curată pentru neamul și țara lui

și imboldul de a munci, la nevoie de a se sacrifica pentru binele neamului și al țării. Naționalismul în el însuși își are răsplata, dar noi vrem ca să fim recunoscuți de mari patrioți și să ni se dea întâietate asupra altor persoane care după părerea noastră, nu sunt așa de mari Români.

Așa e și cu cinstea. Dacă cineva e cinstit la suprafață deja judecă pe alții din înălțime și se crede demn de cele mai mari oficii onorifice, dar și mai mult, de cele cu leafă. Poate că cinstea lui n'ar putea suporta o probă mai temeinică, dar el este tot scandalizat dacă nu se dau toate considerațiile cinstei lui.

Auzim adeseori spunând: Eu sunt așa și așa, ca și cum n'ar fi alții asemenea pe lume. Vedem persoane, fără nici un pic de respect față de semenii lor, cu coate făcându-și loc

în viață. Vedem neajutorata modestia călcată sub picioarele mândriei. Smerenia voluntară e din zi în zi mai rară. Nimeni dintre noi nu-și aduce aminte de cuvintele Evangheliei: „Ori carele ar vrea să fie între voi mai mare, să fie vouă slugă și cel ce ar vrea să fie între voi întâiu, să fie tuturor slugă”.

La noi aproape nimeni nu servește pe semnul lui. Toată lumea s'ar simți micșorată dacă ar lua în seamă și pe alții. Ingâmfarea și vanitatea din ce în ce devine fenomen mai îngrijorător. Ce e de făcut?

I. B.

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

Două minuni.

(Intâmplare din Paris)

Fără puteri, în nesimțire zace în pătuțul lui un copilăș bolnav. Buzele-i sunt albe, decolorate, iar ochii sticloși. După o ureche are o rană pricinuită de tăietură, bandajată, care sângerează și vopsește cu roșu legăturile. Sângele se strecoară prin bandă și curge dealungul grumăjorului slăbit.

Mama nu-și ia ochii dela copil, deși inima-i e zdrobită de vederea priveliștei triste. Și privirile tatălui sunt îndreptate asupra micului bolnav dar a ajuta sau a calma durerile copilului, nici unul nu poate.

Deodată mama zice:

— Inzădar, va muri.

— Va muri repește cu glas trist tatăl cu priviri rătăcite.

— Un singur lucru cer acum dela tine.

Acum nu se poate să-mi refuz cererea.

— Ce dorești?

— Vreau, ca copilul nostru să fie botezat. Tatăl nu răspunde. Răzimat de părete stătea cu privirea pierdută în zare, cu mâinile în buzunar, în tăcere adâncă.

— Eu sunt creștină, am fost botezată, continuă mama.

— Eu nu.

În tăcerea penibilă numai gemetele micuțului bolnav se aud din când în când.

— Ascultă— întrerupe deodată bărbatul tăcerea. În clipele acestea grele nu vreau să te refuz. Însă te-ai gândit bine,

că ce e aceea ce ceri? Te-ai socotit, că ce urmări va avea fapta noastră?

— Eu vreau să-mi botez copilul cu orice preț!

— Adică vrei să chemi aici în casă un preot, care va intra aici cu toate instrumentele lui sfinte. Și toți vecinii știu despre mine, că eu sunt roșu combatant. Toverășii mei, din nucleul nostru repede vor ști că ce s'a întâmplat în casa noastră. Iți asumi toate urmările?

— Nu pot suporta, ca să moară ca un câine copilul nostru.

— Fie dar cum dorești. Să vie preotul. Eu mă învoiesc în toate.

Intr'un suflet sosește un copil palid la parohie.

— Un copil trage a muri — spune, locuim departe de aici, mama lui Vă roagă, ca să vă grăbiți, părinte!

— Tu ești fratele bolnavului?

— Nu, dar sunt din vecinătate.

...Dar copilul e pe moarte, grăbiți-vă!

— În care stradă locuiți?

— Pe strada Somme.

— Numărul casei?

— Nu are număr. Însă eu vă aștept și vă conduc.

Preotul sosește în graba mare cu fruntea imbrobonată de sudoare. În poartă așteaptă o femeie.

— Intrați la noi, acum medicul este la bolnav.

Preotului îi trece prin minte, că și munca lui este atât de urgentă și ponderoasă lângă

un moribund, ca și a medicului. Însă s'a resemnat și fără vorbă a așteptat în locuința vecină.

În sfârșit ușa scârțâie și medicul ese în coridor. Preotul îl întâmpină.

— Părinte, ai venit ca să botez pe micul moribund? Întrebă medicul.

— Grăbește-te, adaugă bunul om.

— De ce boală va fi repus micul bolnav?

— Sepsă generală, a început la glandele de lângă ureche. Umflătura a fost operată în zădar, nu e scăpare, tot sângele e otrăvit, toate glandulele sunt atacate.

Medicul plecă în grabă la alt bolnav, la care mai era posibil un ajutor. Preotul intră repede în camera bolnavului.

Bărbatul stătea în colț, răzâmat de acelaș părete, doar privirea-i era și mai întunecată.

Mama vru să ridice capul copilului, însă capul cădea fără putere pe pernă.

— Lasă-l, o să săvârșesc și așa botezul.

Și pe încetul, cu grijă stropi cu apă sfințită fruntea mică. Pe urmă șterse domol fruntea umeză și de febră. A urmat apoi ungerea cu uleul sfințit.

Pe urmă preotul și-a însemnat datele necesare, ca apoi acasă, să poată elibera certificatul de botez. E încreștinat acest suflet, care se pregătește repede pentru drum departe!

Cu amar și îndurerat geme într'una bolnavul.

Sfârșitul e aproape.

Preotul, trecând lângă bărbat îi întinse mâna cu compătimire.

— Vă compătimesc, domnul meu! Bărbatul dubitând, numai cu întârziere i-a întins mâna.

La o săptămână același preot, în aceeași sacristie umblând în sus și jos recita breviarul.

La un moment dat un bărbat răsări în fața lui.

— Aș-ai că nu mă cunoști, părinte?

— O, intru adevăr nu!

— Privește-mă mai de aproape!

— O, acum te cunosc. Ești tatăl copilului din strada *Somme*.

— Da.

— Când a murit sărmanul?

— N'a murit.

— Cum? N'a murit? Întrebă surprins preotul.

— Se joacă liniștit în pătuțul lui.

Cei doi bărbați să priveau nemșcați.

Sunt momente, când vorbele par de prisos.

Acum însă bărbatul întinde preotului mâna.

— Și acum, știi părinte pentru ce am venit?

— Nu știu.

— In săptămâna trecută mi-ai botezat copilul. Acum te rog, să-l botez și pe tatăl copilului.

— Să te botez, pe dumneata?

— Da părinte! Și medicul a zis: aici o minune s'a întâmplat cu copilul!

— Și cu dumneata Domnul meu... aceasta este a doua minune. Și eu cred că dintre cele două, a doua este cea mai mare.

Și preotul conducând în ca-

meră pe „roșul combatant” a constatat în gând, că 19 veacuri în urmă, tot așa umbla între oameni același Isus. (Traducere).

Scrisoare către o prietenă.

Reflexii asupra dansului.

II.

Dragă prietenă,

...Continuând, asupra părerii mele despre dans, după ce ți-am emint în rândul trecut spusele lui *Petrarca* și al sf. *Ambroziu*, te'ntreb, care este deosebirea între aceste „*garde dame*” și acele femei — mici la suflet — cari patronează casele de prostituție rușinea societății moderne?

Răspund tot eu: *Nici-o deosebire!* Și una și alta patronează săvârșirea aceleiași plăgi sociale, iar dacă ar fi să ne gândim asupra gravității pe care-o comite fiecare, nu știu zău, unde am ajunge!?

Lumea care se mai menține la un nivel oarecare moral, preferă sinceritatea față de deghizare și într'adevăr ultima categorie de femei, în exercitarea rușinosului lor păcat, urmăresc o stare materială și în de comun n'au nici-o inrudire de sânge cu acele pe cari le exploatează, pe când la ceialaltă categorie, se schimbă socoteala. Ele păcătuiesc de două ori: odată ca patroanele și a doua oră prin faptul că însăși mamele — oarecum — patronează decăderea propriilor odrasle, negând totuși aceasta, iată de unde re-

iesă duplicitatea păcatului lor!

Autorul anonim a unui manuscris din sec. XV, compară pe dansatoare curioșe preotese ale diavolului, chiar și acele persoane cari privesc dansul altora, precum muzicanții cari cântă, sunt considerați cași păraclisieri ai diavolului.

Anonimul își pune întrebarea: „Ce este dansul?” și răspunde în felul următor: „Dansul este un cerc al cărui centru îl ocupă diavolul și a cărui circumferință este formată de demonii lui, cari împing pe dansatori la păcate și la toate faptele rele”.

Cine altcineva, ar putea caracteriza mai bine dansul? și pe drept cuvânt. Inchipuiește-ți cu ce ochi vede un soț de soția sa, care în ritmul dansului trece prin toată gama celor mai josnice dorinți ale desfrâării? Peste un moment și el se va avânta cu o femeie pe care demult timp a fixat-o și cu care demult păcătuise în conștiința lui, pentru a-și lua satisfacție.

Iată nimbul în care este învăluit, atât de mult trâmbițatul bal! În loc să fie după cum se spune o ocazie de petrecere este o nouă ocazie de decădere în cea mai neagră mocirlă, par'că n'ar fi destule acele ocazii și fără aceasta.

Generația tânără din care și tu faci parte (eu mă exclud căci mă consider un bătrân etic) numai sturci își va fi ajuns scopul când nu va compătimi pe ceie care dansează, cum se face azi, ci va cânta să-i imite. Că vom ajunge până la acele

timpuri, numai bunul Dumnezeu știe, dar nădăjduim!

Dorindu-ți ca să tragi tot profitul posibil din prietenestile mele rânduri, primește sincerile mele salutări.

Petru Bologa

Tineretul — primăvara neamului.

(Urmare)

Părinților, trebuie să știți că după cum atât vă nizuiți pentru creșterea unui vișel sau a unui purcel, creșterea sufletească a fiilor voștri cari sunt chipul lui Dumnezeu, de mai mare însemnatate este. V'am amintit că trei sunt factorii cari hotăresc la creșterea fiilor voștri și dintre acești trei factori, voi părinții sunteți în primul rând, vin apoi: biserica și școala. Voi sunteți în primul rând nu numai pentru că primii ani ai copilăriei se petrec sub ochii voștri, ci și pentru că de modul cum știți și vreți voi să vă achitați de datoria materială și morală către aceste două instituțiuni, în așa măsură ele pot să contribuie la dezvoltarea sufletească a fiilor voștri.

Vă previu dela început că nu numai că sunteți rugați să vă îngrijiți mai mult de creșterea copiilor voștri, dar sunteți datori să faceți acest lucru, pentru că viitorul creștinismului și-al neamului este în mâinile voastre. Din copilul pe care-l joci pe genunchii tăi, va ieși un erou sau un criminal, un sfânt sau un făcător de rele, un trandafir sau un măcieș — și

să nu uitați că la treapta judecată, veți da seama nu numai despre sufletele voastre, ci și despre acelor ființe plăpânde pe cari voi le-ați înălțat spre lumină sau le-ați cufundat în prăpastie. De aceea cu multă dragoste vă rog să-mi ascultați sfaturile pe cari din inimă vi le împărtășesc și'n inimile voastre aș vrea să pătrundă și să rodească insutit și înmuit.

Fără îndoială că trandafirul crescut între măcieși, cu timpul se aseamănă măcieșilor. Așa e și cu copiii voștri. Cum va fi viața voastră, va fi și-a fiilor voștri. Vă rog deci să vă întocmiți în așa fel viața, ca să fiți exemplu viu. Să înconjurați cercurile dintre voi. Să nu vorbiți vorbe murdare și necuviincioase, căci acestea se așează în sufletele copiilor voștri ca sămânța de neghină. Injurăturile (sudălmile) și clevețele nici să nu se pomenească între voi, pentru că firea omului fiind aplecată spre rău, copiii voștri foarte de grabă vă vor imita — și „vai fie, prin care vine smințteala în lume — mai bine era de nu te-ai fi născut” — sunt adevăruri evanghelice incontestabile. Viața voastră să fie o pildă mult grăitoare fiilor voștri.

Invățați pe copii să iubească adevărul și să se ferească de minciună. Să urască vorbirele de rău despre de-aproape și vorbele deșarte și murdare. Deprindeți-i cu stima și respectul față de cei mari, cu iubirea față de semenii și mai micii săi. Să fie compătimitor, bun, milos și darnic față de cei nevoiași și bătuiți greu de soarte.

Invățați-l să iubească curățenia trupească și sufletească și să fie ordonat și punctuos în toate acțiunile sale.

Dar mai ales apropiați-l de Dumnezeu, făcându-l să înțeleagă cu dela El avem tot binele și fericirea, El este unica noastră țință și toate faptele noastre să fie începute și terminate cu Dumnezeu. Impreunați-i din fragedă copilărie mâinele la olaltă să-i puneți să reciteze rugăciunile — seara și dimineața, înainte și după mâncare, la începutul și sfârșitul oricărui lucru. În dumineci și sărbători, sculați-vă de vreme ca pe când va suna clopotul, să fiți pe drum către biserică. În biserică să fiți voi înși-vă pătrunși de porunca: „toată grija cea lumească dela noi s'o lepădăm”. Sufletele voastre să se transpună în fața altarului în care Isus este de față zilnic. Vorbe, râsuri, gesturi, întoarceri înapoi și alte asemenea fapte să fie îndepărtate dintre voi, iar copiii deprinși a vă urma aceste sfaturi.

Să știe copilul de mic că sărbătorile nu sunt un mod de trândăveală, somn și îmbuibare de mâncări și beuturi, ci zile de reculegere și închinare. Feriți-vă mai ales de beție și feriți-i pe copiii voștri, căci beția este un noian de răutați, din care își au isvor: desfrâul, bătaile, crimele și multe alte fărădelegi, zilele de sărbători să nu fie un prilej de petrecere, ospețe, dansuri și veselii trupești. Ideal ar fi ca să nu se nici permită în dumineci și sărbători dansuri și jocuri. Dar totuși

dacă se permit, voi să opriți pe copiii voștri de-ale cerceta, căci sunt cea mai periculoasă armă a deavolului, unde copilul aude și vede atâtea netrebnicii cari îi vor sdruncina sufletul său plâpând și delicat.

Față de slujitorul altarului — preotul — deprindeți pe copiii voștri să aibă cea mai mare dragoste și respectul cuvenit unui reprezentant al lui Cristos. Chiar dacă el ca om nu este la înălțimea chemării sale, să nu-l vorbiți de rău în fața copiilor, să nu-i criticați faptele, căci prin aceasta faceți mare rău sufletelor lor.

Iubiți voi înșivă școala și faceți-vă datoria față de ea, căutând ca și copiii voștri s'o iubească. Încă n'am auzit pe nimeni spunând că a pierit de foame pentru că și-a trimis copiii la școală și nu i-a trimis să păzească găștele ori porcii, nici că i-a părut rău cuiva pentru că a umblat la școală. Trebuie să vă dați seama de importanța covârșitoare a epocii școlare și de marile binefaceri ce le revarsă din belșug în sufletele copiilor, mai ales azi când învățământul a devenit și educativ nu numai instructiv. Trimiteți-vă copiii la școală, căci nu cred că este un bun român care să nu dorească ridicarea neamului său, sau să nu dorească țării sale scumpe, zile mai bune ca și cele pe cari le trăim azi. Eu însă asigur pe oricine că aceasta se va întâmpla numai printr'o legătură indisolubilă între familie, școală și biserică — și până când această legătură nu va exista, zădarnice vor fi toate încercările și așteptările. I. P.

(Va urma)

Inspecție. Reverendisimul Dr. Gheorghe Bob vicarul general al Episcopiei Maramureșului și inspector catehetic a sosit în Sighet pentru de a inspecta învățământul religios dela școlile secundare din Sighet.

S'a clădit prima biserică în Sahara. Marele pustiu african — Sahara — are biserică. Biserica de curând construită s'a ridicat deasupra locului, unde zac osemintele lui Carol de Foucauld. Acesta era ofiter în armata franceză, iar pe urmă călugăr trapist și dela anul 1901 lucra între beduinii din Sahara. În anul 1916 a fost ucis de niște beduini refractari în sihăstria sa din Tamourasset, la 2000 kilometri la sud dela Alger. Osemintele lui zac în mijlocul deșertului, la El Gelea, prima comunitate mohamedană, care a primit credința creștină. Aici s'a clădit deasupra mormântului lui biserica cu banii adunați în Franța.

„Bucură-te Maria” în 404 limbi. În biblioteca unui claustru din apropierea orașului din nordul Italiei, Stradella, se găsește o carte, donația marelui collector de cărți prețioase Cazzana. Cartea aceasta cuprinde rugăciunea: Născătoare de Dummnezeu în 404 limbi.

Stăpâniți-vă mânia! Căci de multe ori ea este izvorul nefericirii, distrugătorul păcii. Câte familii nu s'au nimicit în urma ei și câți oameni — de cinste de altfel — nu infundă pușcări în urma unei fapte săvârșite sub porunca mâniei! Iată unul. La sfârșitul anului trecut un anumit Kiss, lucrător cu ziua, locuitor în Nyiregyháza și a trimis copila de 7 ani la restaurant după vin. În drumul său către casă copila a căzut, sticla s'a spart și vinul a curs. Plângând povestea copila acasă

povestea pătenia sa. Kiss mânat de o mânie oarbă a ridicat o secure și în clipa următoare, micuța copila s'a pomenit fără brațul drept. Copila a fost așezată în spital, iar părintele pătimas arestat. Știi cine a deplâns mai mult soartea nefericitei copile? Inșuș tatăl, orbit de mânie.

Cuvinte pentru Biserica Catolică a rostit Domnul Pamfil Șeicaru în conferința sa despre dictatorul portughez OLIVEIRA SALAZAR sub titlul „Miracolul unei renașteri naționale”. Domnul Pamfil Șeicaru ortodox eminent, în această conferință nu întârzie a arăta tăria catolicismului față de slăbiciunile ortodoxismului. Iată o mică parte din conferință: „Iată descoperit astfel omul providențial (Salazar).

... Moștenise aceste virtuți dela maică sa soție a unui necăjit factor postal... Copilul fusese crescut la călugări — studiasse teologia și economia — dar știința nu-l împiedecasc să rămână credincios altarului: era, este și astăzi dictatorul Salazar un credincios practicant, fiu smerit al unei Biserici, care conservă în tradiții disciplina gândirii severe și dialectica impecabilă. Vedeți — ortodoxismul nostru nu a isbutit tot atât de bine, ca și Biserica occidentală să impună credincioșilor o disciplină de supunere, cea minimă frecventare a altarului care să legitimeze titlul de drept credincios. Nouă ne lipsește disciplina activă a Bisericii, deși avem mult mai numeroși impresari politici ai credinței....

Pelerinaj Național la Roma

organizat de „Agru” sub
Patronajul Înaltul Cor Ar-
hieresc al Bisericii Ro-
mâne Unite 29 Aprilie 13
Mai 1937.

Pleacă din Jimbolia (Timi-
șoara) în ziua de *Joi* 29 Aprilie
ora 20.20 se vor vizita toate
centrele mai importante ale Ita-
liei: Venezia, Milano, Firenze,
Roma (5 zile) Napoli, cu tot ce
este vrednic de văzut în ele.

Condițiuni cu adevărat excepționale.

Prețul de participare: Pentru
Grupul A. (care dela Roma se
reîntoarce acasă fără a vizita
Napoli: *Lei* 7.500 cu tren cl.
III-a și întreținere în pensiuni
și mănăstiri, *Lei* 9.200 tren clasa
III-a, întreținere în Italia în ho-
teluri de bună categorie, *Lei*

11.000 întreținere în hoteluri și
tren cl. II-a.

Pentru grupul B. (care dela
Roma pleacă spre Napoli, Pom-
pei) respectiv: *Lei* 8.500. 10.200
și 12.000 după clasa călătoriei
în tren și hoteluri de bună ca-
tegorie.

Acest preț cuprinde: Biletul
de tren dus și întors dela Jim-
bolia la Roma sau Napoli și
înapoi, întreținerea completă,
toate excursiunile și vizitățile
cuprinse în program, intrările în
muzee, transportul bagajelor și
a persoanelor în diferitele orașe,
vizele necesare.

Pașapoarte: își vor procura
participanții individual dela
Prefectura de Poliție. Cereți
imediat prospectul detaliat al
călătoriei și înscrieți-vă la acest
mare pelerinaj la:

Biroul Central „Agru” Cluj
Str. Nicolae Iorga ^{9/8}, Mitropolia
Română Unită, Blaj Episcopia
Română Unită Oradea Mare

Piața Unirii 5, Oficiul „Cit”
Compania Italiană Turisno Bu-
curești Calea Victoriei No. 53,
S.A.R.P.I.M. Cernăuți: Str.
Reg. Ferdinand No. 39 Timi-
șoara IV: Str. I. C. Brătianu 47
Galați: Str. Colonel Boyle No.
21.

În continuarea Pelerinajului
în Italia, se va face și o excu-
rsie la Loundes (Franța), pentru
care—vor mai plăti în plus —
pe lângă taxele de mai sus,
2500.

Pentru Pașaport colectiv, se
va trimite odată cu taxa de
participare, 2 fotografii, certificat
de cetățenie, Bărbații între
19—51 ani, certificat tip dela
Cercul de Recrutare, costul Pa-
șaportului colectiv, este de *Lei*
1000 de persoană.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

11—17 Aprilie 1937.

18. Dumineca V. din post.

ap. Evr. 9. 11. Evg. Marcu 10, 32

P. Ioan

19. Luni M. Pafnutie

20. Marți C. Teodor Trichina

21. Mercuri M. Ianuarie

22. Joi

23. Vineri Sf. M. Gheorghe † 303

ap. Fapte 12, 1. Evg. Ioan 15, 17

24. Sâmbătă M. Sava Stratilat.

Ce asigură pacea.

...Însemnați bine că acolo unde nu e nici cre-
dintă, nici caritate, n'are viață grația.

Și acolo unde n'are viață grația nu sunt virtuți
adevărate.

Unde nu sunt virtuți adevărate, acolo, nu este
libertate adevărată.

Și unde nu este libertate adevărată, acolo nu
este respect pentru drept.

Unde nu este respect față de drept, omul nu-și
poate împlini datoria.

Unde omul nu-și poate împlini datoria, nu
este ordine.

Și unde nu este ordine, nu este unitate în di-
versitatea firilor.

Unde nu se află această unitate, nu este armonie..

Și unde nu e armonie nu e pace, ci disordine,
neplăcere, patimă, răsbunare, suferință fără consola-
re și fără nici un folos desperarea neagră, scurt,
iadul anticipat.

Dacă știți să înțelegeți această, veți putea face
mult pentru pace. Hristos. Creștinul Activ' G. Palauș. j.